

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Hatalu a sudcov JUDr. Štefana Michálíka a JUDr. Daniela Hudáka na neverejnom zasadnutí konanom 29. mája 2013 v Bratislave v konaní o európskom zatýkacom rozkaze o sťažnosti vyžiadanej osoby **T. I.** proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave zo 17. mája 2013, sp. zn. 6Ntc 6/2013, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sťažnosť vyžiadanej osoby **T. I. sa z a m i e t a.**

O d ô v o d n e n i e

Sudca Krajského súdu v Trnave uznesením zo 17. mája 2013, sp. zn. 6Ntc 6/2013, podľa § 15 ods. 1 zákona č. 154/2010 Z. z. o európskom zatýkacom rozkaze (ďalej len „zákon o EZR“) vzal vyžiadanú osobu **T. I.**, nar. **X.** v **Ž.**, bytom **X. V. X.**, občana Slovenskej republiky do predbežnej väzby s tým, že táto mu začala plynúť 15. mája 2013 o 10.30 hod. a bude sa vykonávať v Ústave na výkon väzby Leopoldov.

Proti tomuto uzneseniu zahlásil vyžiadaný **T. I.** hneď po jeho vyhlásení sťažnosť, ktorú následne prostredníctvom svojej obhajkyne i bližšie písomne zdôvodnil (č. l. 31, 40 - 41 spisu).

Poukázal na to, že v danej veci nebol zabezpečený originál zatýkacieho rozkazu, konalo sa len na podklade návrhu prokuratúry, pričom skutky, za ktoré by mal byť stíhaný, sú neurčité. Držanie vo väzbe považuje za nezákonné, nakoľko jeho pobyt je známy a má tiež stálu prácu, a teda takéto zabezpečenie jeho prítomnosti na území Slovenskej republiky nie je potrebné. Väzba je navyše v jeho prípade nezákonná aj z toho dôvodu, že v rozhodnutí o predbežnej väzbe zadržanej osoby sa v zmysle § 15 ods. 2 zákona o EZR musí presne

špecifikovať vyžiadaná osoba tak, aby sa nedala zameniť za inú osobu, presne sa musí špecifikovať skutok, rozhodnutie obmedzujúce slobodu, na ktoré sa EZR odvoláva s tým, že opis skutku musí byť totožný so skutkom uvedeným v EZR, musí sa uviesť právna kvalifikácia skutku tak, ako ho kvalifikoval justičný orgán štátu pôvodu a v prípade, že sa skúma obojstranná trestnosť skutku, je nutné taktiež presne označiť právnu kvalifikáciu skutku podľa Trestného zákona. Nevyhnutnou súčasťou je napokon i poučenie o opravnom prostriedku.

Obvinený má zároveň za to, že skutky, pre ktoré bol vydaný EZR nie sú trestnými činmi podľa právneho poriadku Slovenskej republiky a nejde o konanie podľa § 4 ods. 4 a 5, a preto je namieste odmietnutie vykonania európskeho zatýkacieho rozkazu podľa § 23 ods. 1 písm. d/ zákona o EZR.

Z dôvodov vyššie uvedených na záver navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie v celom rozsahu zrušil a prepustil ho z väzby na slobodu.

Spisový materiál v posudzovanej veci bol 23. mája 2013 prostredníctvom Krajského súdu v Trnave predložený Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v súlade s § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia ako aj konanie tomuto výroku predchádzajúce a zistil, že podaná sťažnosť **nie je dôvodná**.

Z formuláru typu A vyplýva, že 04. mája 2013 bol pod sp. zn. 4St 19/12w Úradom prokuratúry Korneuburg, Rakúska republika vydaný európsky zatýkací rozkaz na štátneho občana Slovenskej republiky T. I., a to za účelom jeho vydania na trestné stíhanie pre trestné činy profesionálneho podvodu podľa §§ 146, 148 rakúskeho Tr. zák., profesionálnej krádeže podľa §§ 127, 130 rakúskeho Tr. zák., odporu voči štátnej moci podľa § 269 rakúskeho Tr. zák. a ťažkého telesného zranenia podľa §§ 83, 84 rakúskeho Tr. zák., za ktoré mu hrozí trest odňatia slobody až na 5 rokov a ktorých sa mal dopustiť na tom skutkovom základe, že

s úmyslom obohatiť seba alebo tretiu osobu na úkor poškodenej oprávnenej osoby čerpacej stanice O. po predstieraní svojej platobnej schopnosti do motorového vozidla

natankoval pohonné hmoty a následne odišiel bez zaplattenia. Takýchto čiastkových skutkov spáchal päť, a to v období od 27. decembra 2011 do 4. mája 2013;

dňa 04. mája 2013 zabránil vykonaniu služobného zákroku voči jeho osobe (zatknutiu na základe zatýkacieho rozkazu), a to tak, že sa vytrhol pri zakladaní pút, príslušníka polície odsotil do strany, nasadol do svojho vozidla a ušiel s ním. Svojím konaním príslušníkovi polície spôsobil zlomeninu malíčka, a teda ťažké telesné zranenie.

Ďalej možno z obsahu spisu zistiť, že T. I. bol zadržaný 15. mája 2013 o 10.30 hod. v S. príslušníkmi Policajného zboru, ktorý ho v zmysle § 13 ods. 1 zákona o EZR oboznámili s dôvodmi zadržania a tiež i poučili o práve zvoliť si obhajcu.

Keďže si tento obhajcu nezvolil a žiadal o jeho pridelenie, bola mu zo strany krajského súdu 16. mája 2013 za obhajkyňa ustanovená JUDr. Z. C. (§ 14 ods. 1 zákona o EZR).

Dňa 16. mája 2013 o 13.50 hod. podala prokurátorka Krajskej prokuratúry v Trnave pod sp. zn. 2 KPt 43/13 v zmysle § 13 ods. 2 zákona o EZR na Krajský súd v Trnave návrh na vzatie zadržaného T. I. do predbežnej väzby. Tento predseda senátu daného súdu preskúmal, a po predchádzajúcom výsluchu zadržaného (vykonaný v prítomnosti jemu ustanovenej obhajkyne a prokurátorky) dospel k záveru, že je treba ho považovať za dôvodný.

Čo sa týka spomenutého výsluchu, tak v rámci neho T. I. uviedol, že síce chodil v minulosti do Rakúska na brigády, no žiadnej trestnej činnosti sa tam nedopustil. Pokiaľ ide potom o prípad zo 04. mája 2013, je pravdou, že ho policajti zastavili a chceli ho zatknúť, no on ich odstrčil a ušiel. Konal v strachu, nakoľko nechápal, prečo po ňom kričia. Spôsobenie zlomeniny malíčka bolo neúmyselné, nikomu nechcel ublížiť. Momentálne pracuje v súkromnej firme K. v S. a stará sa o starú mamu a tehotnú družku, a z toho dôvodu by radšej nešiel do žiadnej väzby.

Podľa § 13 ods. 1 zákona o EZR príslušníci Policajného zboru zadržia osobu, ktorej prítomnosť bola zistená na území Slovenskej republiky a na ktorú bol vydaný európsky zatýkací rozkaz alebo vyhotovený záznam podľa § 3 písm. l/ a jej zadržaniu nebráni prekážka podľa § 12. Príslušníci Policajného zboru oboznámia zadržanú osobu s dôvodmi jej zadržania a poučia ju o práve zvoliť si obhajcu a o práve na tlmočníka. O zadržaní osoby informujú

bezodkladne prokurátora príslušného podľa § 11 ods. 1. Prokurátor o zadržaní vyžiadanej osoby na území Slovenskej republiky informuje bezodkladne justičný orgán štátu pôvodu.

Podľa § 13 ods. 2 zákona o EZR ak prokurátor do 48 hodín od zadržania neprepustí zadržanú osobu, podá v tejto lehote súdu návrh na jej vzatie do predbežnej alebo vydávacej väzby, ku ktorému pripojí európsky zatýkací rozkaz, alebo ak ten nie je k dispozícii, záznam; záznam má do doručenia európskeho zatýkacieho rozkazu rovnaké účinky ako európsky zatýkací rozkaz. Ak prokurátor osobu prepustí, informuje o tom útvar SIRENE; ak tento útvar nie je príslušný konat', postúpi informáciu útvaru INTERPOL.

Podľa § 11 ods. 1, veta pred bodkočiarkou zákona o EZR na začatie konania o európskom zatýkacom rozkaze je príslušná krajská prokuratúra, v ktorej obvode bola vyžiadaná osoba zadržaná alebo jej bola inak obmedzená osobná sloboda.

Podľa § 15 ods. 1 zákona o EZR (znenie účinné od 1. decembra 2012) účelom predbežnej väzby je zabezpečiť prítomnosť zadržanej osoby na území Slovenskej republiky tak, aby nedošlo k zmareniu účelu konania o európskom zatýkacom rozkaze, pokiaľ orgán štátu pôvodu, ktorý má záujem na jej vydaní, nepredloží originál európskeho zatýkacieho rozkazu s prekladom do štátneho jazyka, ak sa preklad vyžaduje.

Podľa § 15 ods. 2 zákona o EZR (znenie účinné od 1. decembra 2012) sudca krajského súdu je povinný do 48 hodín od prevzatia zadržanej osoby a od doručenia návrhu prokurátora na vzatie do predbežnej väzby túto osobu vypočuť a rozhodnúť o jej vzatí do predbežnej väzby alebo ju prepustiť na slobodu. Dôvodmi väzby podľa všeobecného predpisu o trestnom konaní nie je pritom viazaný. Ak sudca rozhodne, že sa zadržaná osoba ponecháva na slobode, súčasne môže rozhodnúť o uložení primeraných opatrení alebo obmedzení na zabránenie, aby nedošlo k zmareniu účelu tohto konania podľa všeobecného predpisu o trestnom konaní, ktorý sa použije primerane. Ak v čase rozhodovania o predbežnej väzbe nie je k dispozícii európsky zatýkací rozkaz, sudca krajského súdu rozhoduje na návrh prokurátora, ku ktorému je pripojený záznam podľa § 3 písm. l/.

Podľa § 15 ods. 3 zákona o EZR na konanie podľa odseku 1 je príslušný krajský súd, ktorému prokurátor príslušný podľa § 11 predložil návrh na rozhodnutie o predbežnej väzbe.

Podľa § 14 ods. 1 zákona o EZR v konaní o európskom zatýkacom rozkaze musí mať vyžiadaná osoba obhajcu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní predloženého spisového materiálu tiež s poukazom na vyššie uvedené skutočnosti a citované zákonné ustanovenia uvádza v prvom rade tú skutočnosť, že v danom prípade boli splnené všetky formálne podmienky pre vydanie rozhodnutia o vzatí vyžiadaného T. I. do predbežnej väzby. Vo veci konali príslušné orgány, a to v zákonom stanovených lehotách, pričom vyžiadaný bol v zmysle zákona poučený, vypočutý a bol mu tiež ustanovený obhajca.

Pokiaľ ide o podmienky materiálne, tu poukazuje najvyšší súd na nasledovné:

Novela zákona o EZR č. 344/2012 účinná od 1. decembra 2012 priniesla viaceré zmeny, pričom týmto sa nevyhli ani niektoré ustanovenia dotýkajúce sa inštitútu predbežnej väzby. V súvislosti s posudzovanou vecou je potrebné zmieniť najmä ust. § 15 ods. 1 a ods. 2 zákona o EZR.

Prvé z nich (ust. § 15 ods. 1 zákona o EZR), stanovujúce účel predbežnej väzby, bolo konkrétne doplnené o slovné spojenie „*tak, aby nedošlo k zmareniu účelu konania o európskom zatýkacom rozkaze*“, čím v podstate došlo - rovnako ako je tomu v prípade vydávacej väzby - aspoň k rámcového vymedzeniu dôvodu, podmieňujúceho vzatie vyžiadanej osoby do predbežnej väzby.

Čo týka pritom druhého z vyššie spomenutých ustanovení, tak tu možno vidieť viaceré novinky oproti predchádzajúcej právnej úprave, a teda jeho novelizácia bola v tomto ohľade „radikálnejšia“.

Vychádzajúc zo znenia oboch týchto ustanovení (ust. § 15 ods. 1 a ods. 2 zákona o EZR v znení zákona č. 344/2012) možno potom konštatovať, že **predbežná väzba je svojou povahou fakultatívnou väzbou, pričom na rozhodnutie o vzatí zadržanej (vyžiadanej) osoby do predbežnej väzby sa vyžaduje okrem splnenia formálnych podmienok aj zistenie existencie takých konkrétnych skutočností (materiálna podmienka), z ktorých vyplýva obava zo zmarenia účelu konania o európskom**

zatýkacom rozkaze v prípade, že by sa toto viedlo voči vyžiadanej osobe na slobode, t.j. neväzobne (najmä ak hrozí jej útek resp. skrývanie sa).

Súd má po zvážení všetkých okolností toho - ktorého prípadu teda možnosť buď návrhu prokurátora vyhovieť a vyžiadanú osobu vziať do predbežnej väzby alebo naopak návrhu nevyhovieť a rozhodnúť o jej prepustení na slobodu, a to aj za prípadného uloženia primeraných opatrení alebo obmedzení podľa všeobecného predpisu o trestnom konaní (§ 82 Tr. por.), napomáhajúcich v takomto prípade splneniu účelu predbežnej väzby.

Pokiaľ ide o vyššie spomínané konkrétne skutočnosti, tieto sú vecou individuálneho posúdenia súdu (vzhľadom na okolnosti prípadu ako i osobné pomery vyžiadanej osoby) a môžu byť zistené nielen v rámci výsluchu vyžiadanej osoby, ale môžu vyplývať už z obsahu samotného predloženého spisového materiálu.

Uvedené potom logicky kladie určité požiadavky aj na prokurátora vykonávajúceho predbežné vyšetrowanie. Ak sa totiž tento rozhodne neprepustiť vyžiadanú osobu zo zadržania, ale podať súdu návrh na jej vzatie do predbežnej väzby, jeho obsahom by mala byť aj konkretizácia skutočností, ktoré podľa jeho názoru v danom prípade opodstatňujú hrozbu zo zmarenia účelu predbežnej väzby v prípade ponechania vyžiadanej osoby na slobode.

Z pohľadu súdu ako aj - a to predovšetkým - zadržanej osoby má v tomto smere dôležité postavenie práve novo koncipovaný **obligatórny výsluch zadržanej osoby pred sudcom krajského súdu** pred rozhodovaním o jej vzatí do predbežnej väzby, v rámci ktorého má táto osoba možnosť predkladať argumenty odôvodňujúce jej prepustenie na slobodu a ktorý dáva i súdu možnosť zistiť (resp. overiť si) skutočnosti svedčiace pre kladné rozhodnutie o podanom návrhu prokurátora.

Čo považuje pritom v tejto súvislosti za potrebné uviesť najvyšší súd na záver je, že pri posudzovaní existencie materiálnej podmienky predbežnej väzby (a tiež tomu zodpovedajúcich jednotlivých konkrétnych skutočností) treba mať vždy na pamäti osobitosť konania o európskom zatýkacom rozkaze ako aj odlišný charakter samotnej predbežnej

väzby - vrátane jej dôvodov - oproti tomu, ako je väzba upravená v štvrtej hlave prvej časti Trestného poriadku.

Pokiaľ ide potom o predmetný prípad, tak tu treba s poukazom na vyššie uvedené uviesť v prvom rade tú skutočnosť, že tak návrh príslušnej prokurátorky na vzatie vyžiadaného T. I. do predbežnej väzby, ako ani na jeho podklade vydané napadnuté rozhodnutie krajského súdu (viď k tomu najmä odôvodnenie na str. 2 a 3) neobsahuje označenie žiadnych takých relevantných okolností, na základe ktorých by podľa názoru týchto orgánov vyplývala obava zo zmarenia účelu konania o EZR v prípade, že by sa voči vyššie menovanej vyžiadanej osobe konalo neväzobne, resp. pre ktoré je teda nevyhnutné vziať túto osobu do väzby. Rovnako sa tu len poukazuje na rakúskym justičným orgánom vydaný európsky zatýkací rozkaz a formálne sa konštatuje splnenie všetkých zákonných podmienok ust. § 15 ods. 1 zákona o EZR, či potreba splnenia tam stanoveného účelu väzby.

Aj napriek vyššie uvedenému má ale sťažnostný súd za to, že skutočnosti odôvodňujúce vzatie vyžiadaného T. I. do väzby sú v posudzovanom prípade jednoznačne dané, pričom tieto existovali už v čase rozhodovania krajského súdu, a preto bolo rozhodnuté tak, ako je uvedené v enunciiate tohto rozhodnutia.

Podľa názoru najvyššieho súdu totiž už samotný poukaz na jeden zo skutkov, pre ktoré sa žiada vydanie vyžiadaného - keď tento dňa 04. mája 2013 zabránil svojmu zatknutiu zo strany príslušníkov rakúskeho Policajného zboru, tým že sa im vytrhol a ušiel (čo napokon i sám vyžiadaný v rámci svojho výsluchu doznal), je celkom postačujúci na konštatovanie splnenia materiálne podmienky väzby v danom prípade.

Ako na ďalšiu rozhodnú skutočnosť poukazuje (podporne) však i na neexistenciu stabilného zamestnania u vyžiadaného, čo je zrejme už z jeho výsluchu. T. I. mal podľa vlastných slov chodiť len na príležitostné brigády do Rakúska, pričom do súkromnej firmy K. sídliacej v S. mal nastúpiť v utorok 14. mája 2013 (nemal ešte ani podpísanú zmluvu), t.j. len deň pred jeho samotným zadržaním príslušníkmi Policajného zboru. Tvrdenie jeho obhajcu o tom, že má stálu prácu je teda neopodstatnené.

A napokon nemožno len na dôvažok nespomenúť i kriminálne sklony vyžiadaného, vyplývajúce z prokurátorkou vyžiadaného odpisu z registra trestov.

Čo sa týka potom námietok vyžiadaneého, uplatnených v podanej sťažnosti, tak tu treba podotknúť niekoľko skutočností.

V danom prípade bolo v súlade s § 15 ods. 2 zákona o EZR o predbežnej väzbe zadržanej osoby rozhodované na podklade záznamu v zmysle § 3 písm. l/ zákona o EZR (v skutočnosti išlo o formulár A), predloženého príslušnou prokurátorkou spolu s návrhom na vzatie do väzby, ktorý má v zmysle zákona až do doručenia originálu EZR rovnaké účinky ako samotný EZR.

K výhrade vyžiadaneého, že vo veci nebol dosiaľ zabezpečený originál EZR, najvyšší súd poznamenáva, že práve doručenie takéhoto originálu EZR je zákonnou podmienkou pre podanie návrhu prokurátora na vzatia vyžiadaneého do vydávacej väzby (§ 15 ods. 6 zákona o EZR), pričom tiež treba odkázať na znenie už skôr citovaného ust. § 15 ods. 1 zákona o EZR, v zmysle ktorého je účelom predbežnej väzby zabezpečiť prítomnosť zadržanej osoby na území Slovenskej republiky až do predloženia originálu európskeho zatýkacieho rozkazu s prekladom do štátneho jazyka, ak sa preklad vyžaduje.

Vo vzťahu k namietanému nepresnému popisu skutkov, pre ktoré má byť vydaný EZR, ako i aj ich právnomu posúdeniu treba upozorniť na tú skutočnosť, že presná špecifikácia skutku a tiež jeho presná právna kvalifikácia podľa právneho poriadku štátu pôvodu v zhode s tým, ako je to uvedené v EZR je nevyhnutnou náležitosťou až rozhodnutia o vykonaní EZR. Opis skutkového deja uvádzaný v odôvodnení napadnutého rozhodnutia krajského súdu (a tiež i v predmetnom rozhodnutí), a rovnako tak i jeho právna kvalifikácia vychádza z formulára A, ktorý je jediný v danom čase k dispozícii, pričom tieto považuje tunajší súd na pre účely daného rozhodovania (o predbežnej väzbe) za dostatočne určité.

Pokiaľ ide o vyžiadaným spomínané nedostatky v otázke skúmania obojstrannej trestnosti skutkov, či danosti niektorého z dôvodov na odmietnutie vykonania EZR, tak k tomu treba konštatovať iba toľko, že posudzovanie uvedených otázok je v súčasnom štádiu konania predčasné a je predmetom ďalšieho predbežného vyšetrovania (viď i ust. § 19 ods. 2 veta druhá zákona o EZR, v zmysle ktorého účelom predbežného vyšetrovania je zistiť, či sú dané podmienky na vykonanie európskeho zatýkacieho rozkazu).

A na záver zdôrazňuje najvyšší súd tú skutočnosť, že popieranie spáchania skutkov, pre ktoré sa vedie v Rakúskej republike voči vyžiadanému trestné stíhanie, treba hodnotiť z pohľadu daného rozhodovania taktiež za právne irelevantné, nakoľko súdom Slovenskej republiky neprináleží posudzovať dôvodnosť podozrenia zo spáchania stíhaných trestných činov. Túto otázku sú oprávnené riešiť len príslušné justičné orgány štátu pôvodu.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustná sťažnosť.

V Bratislave 29. mája 2013

JUDr. Peter H a t a l a, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Ing. Alžbeta Kóňová